

Права и обавезе посматрача Поновни пријевремени избори за предсједника Републике Српске

Приручник за посматраче изборног процеса у БиХ Локални избори 2024. година – линк
https://www.izbori.ba/Documents/2024/prirucnici_i_vodici/prirucnik_za_posmatrace_lokalni_izbor_i_2024-bos.pdf?v=1

1. Долазак на бирачко мјесто

- Понијети лични идентификациони документ
- Понијети копију Одлуке о акредитовању
- Понијети акредитацију издату од ЦИК БиХ или надлежне изборне комисије
- Показати документе предсједнику бирачког одбора

2. Евиденција од стране предсједника бирачког одбора

- Провјера идентификационог документа с фотографијом и остале документације, те евидентирање свега наведеног у Записник о раду бирачког одбора (ЗАРБО).

На једном бирачком мјесту може бити само један посматрач испред истог политичког субјекта/удружења у исто вријеме

3. Правила понашања посматрача

- Доћи на бирачко мјесто између 06:00 и 07:00 часова
- Представити се предсједнику бирачког одбора
- Видљиво истакнути акредитацију
- Не носити ознаке политичког субјекта
- Сјести на мјесто у просторији које је предвиђено за посматраче изборног процеса
- Не ометати изборне активности
- Не користити мобилни телефон (осим у хитним ситуацијама, мобител у “силент моду”)
- Поштовати тајност гласања

4. Активности које посматрач може пратити

- Отварање бирачког мјеста – да ли се бирачко мјесто отвара на вријеме и да ли су присутни сви чланови бирачког одбора
- Да ли су гласачки листићи у оригиналном паковању, утврђивање броја задужених гласачких листића, да ли је гласачка кутија празна прије стављања пластичног печата
- Идентификација бирача – начин на који се провјеравају лични документи и води евиденција
- Издавање гласачких листића, те да ли члан бирачког одбора на сваки гласачки листић, на предњој страници испод текста “Упутство за гласање” у доњем лијевом углу ставља отисак штампала бирачког мјеста и потписује се поред истог
- Процес гласања – да ли бирачи гласају у тајности, да ли се поштује процедура
- Рад бирачког одбора – да ли чланови поступају у складу с правилима, без пристраности
- Кориштење мобилних телефона и других уређаја – да ли се поштује забрана кориштења током гласања

- Убацивање гласачких листића у кутију – да ли се сваки листић убацује правилно и без манипулација
- Затварање бирачког мјеста – да ли се затвара у предвиђено вријеме
- Бројање гласова – да ли се гласови броје транспарентно и по процедури
- Унос података у записник – да ли се све евидентира тачно и потписује од стране чланова бирачког одбора

5. Евидентирање неправилности

Посматрач има право да посматра све кључне кораке изборног процеса, те да уочене евентуалне неправилности унесе у Записник о раду бирачког одбора (Образац 36), без директног уплитања у сам процес

Посматрач треба одмах путем имејла или телефона обавијестити градску/општинску изборну комисију о сљедећим ситуацијама:

- Ако њему или другим посматрачима није дозвољен улазак на бирачко мјесто
- Ако је удаљен с бирачког мјеста
- Ако се ствара хаос на бирачком мјесту
- Ако се онемогућава уписивање примједби у Записник о раду бирачког одбора